

Чували ли сте за Ботуш Каишев? Да, да, за партизанския генерал Ботуш Каишев? Ако отговорът ви е „да”, означава, че сте от поколението българи, които тайно са слушали фейлетоните за този „герой” на българския комунизъм, разказвани години наред от Велко Верин по „вражеската” радиостанция „Свободна Европа”.

Ако отговорът е „не”, тогава слушайте. Тази неделя в [електронната библиотека](#) на **des ebg.com**

имам удоволствието да ви представя историята на Ботуш Каишев и неговият създател.

Той се появява в ефира на „Свободна Европа” през 1966 г. и разказите за „геройствата” му получават възторга и усмивките на свободолюбивите българи, които тайно слушат заглушаваната радиостанция чак до 1989 г., когато Берлинската стена вече е паднала, а след нея и комунизма. Фейлетоните за Ботуш Каишев обаче не са посрещани в тогавашната Народна република България само със смях, защото върхушката на БКП начело с Тодор Живков най-мрази някой да ѝ се надсмива. И тя се разпорежда на репресивната си машина Държавна сигурност да разбере кой я осмива от ефира на „Свободна Европа”.

Радиото обявява, че фейлетоните са на **Велко Верин**. Велко Верин ли, ще попитат по-младите? Кой е той? Същото се е питала дълго време и Държавна сигурност. Неотдавна, проучвайки един от фондовете на архива на ДС, попаднах на изненадващ факт: от един строго секретен документ се оказа, че дълго време, към средата на 70-те години ДС не е знаела кой се крие зад псевдонимите Борис Босилков и Велко Верин. За да се разреши тази загадка е поставена отговорна задача на Първо главно управление на ДС.

Историите за Ботуш Каишев или да осмиваш комунизма като Димитър Инкъв

Написано от Христо Христов
Неделя, 31 Март 2013 06:48

След промените вече знаем, че псевдонимът Борис Босилков е използван от публициста Христо Огнянов, а Велко Верин е псевдонимът на писателя **Димитър Инкъв**.

Та именно Димитър Инкъв, писател, напуснал на 33 години комунистическия режим в България през 1965 г., е човекът опъвал години наред нервите на другарите комунисти. Днес подобна стъпка не би предизвикала вниманието на по-младите хора, но за годините на комунизма тя е могла да коства главата на автора и да донесе затвор за онзи, който си е позволил тайно да слуша го по „Свободна Европа” и да разказва чутото след това.

Ето какво казва самият Димитър Инкъв в предговора на книгата:

„Ще трябва време, докато България стане демократична в душата си. Демокрацията означава промяна в психиката на хората. Означава всеки да си върши работата и се държи отговорно и честно към другите хора.

Фейлетоните, които ще прочетете по-нататък, са писани в периода 1966-1989 г. Те бяха предавани по радио „Свободна Европа”. За преразказването им се присъждаше затвор. Някои, които са излежавали такива присъди, са още живи. На тях посвещавам книгата.”

А ето и част от родословното дърво на Ботуш Кашев, описано от автора му Димитър Инкъв:

*„Откъде идва името Ботуш Каишев и не е ли прекалено странно?
Не е!*

В края на 50-те години писателя Цанко Живков публикува в тогавашния вестник

Написано от Христо Христов
Неделя, 31 Март 2013 06:48

„Литературен фронт” имена на деца от гражданските регистри от пернишките и трънските села. Момичета: Проститутка, Гардеробка, Килимка, Манивелка и така нататък. И момчета: Автомобил, Аероплан, Камион, Манивел и така нататък.

Мечтае граовецът за автомобил или аероплан и кръщава така сина си. Мечтае за гардероб и кръщава така дъщеря си. А Проститутка му звучи модерно и западно, по парижки.

Кака бащата на Ботуш Каишев, старият комунист Каиш Каишев, стигнал до името Ботуш? По идеологически причини.

Преди Ботуш той имал още двама сина, Иван и Петко, които като деца ходили боси. Перспективата пред новородения била също да ходи през лятото бос. Тогава старият Каиш решил да го кръсти Ботуш. Защото му изглеждало, че ботушите са най-благородния вид обувки. И защото бил уверен, че дойде ли на власт, няма да има боси, всички ще ходят с ботуши. Сталин ходил с ботуши, Ворошилов ходил с ботуши, Будьони ходил с ботуши.

Името Ботуш било за него политическа демонстрация, символ на убежденията му.

Добре, но попът се опънал:

– Няма такъв светец! Свети Ботуш не ми е известен!

На което стария Каиш отговорил:

– А Свети Каиш има ли? Има ли?

– Този грях е взел на душата си старият поп. Кръстил те е на дядо ти!

– Тогава и ти ще кръстиш детето Ботуш. Иначе ще те обръсна! Ще те обръсна без да ми мигне окото!

Извадил ножицата и хванал попа за брадата.

– Чакай! – извикал попът, разбрал, че старият Каиш не се шегува. Така малкият получил името Ботуш, което е къде-къде по-добро от Манивел.”

Имах честта лично да познавам Димитър Инкьов и да разговаряме за българските „вражески” емигранти, които ДС е следяла, преследвала, а някои и убивала. Срещу самия Инкьов е правен опит да бъде отвлечен, като бъде примамен от свой познат в Австрия и оттам да бъде прехвърлен през Унгария в НРБ. Димитър Инкьов не се поколеба да нарече своя колега Георги Марков „тежката артилерия” на радио „Свободна Европа”, интервю, което публикувах в книгата [„Убийте Скитник”](#) – българската и британската държавна политика по случая Георги Марков (2005). За съжаление на следващата година Димитър Инкьов си замина от този свят преждевременно.

Историите за Ботуш Каишев или да осмиваш комунизма като Димитър Инкьов

Написано от Христо Христов
Неделя, 31 Март 2013 06:48

Той обаче остави историите за Ботуш Каишев и за режима на БКП, който беше определил като милиционер-социализъм. Не са много хора, които знаят, че в Германия Димитър Инкьов е известен като един от най-големите съвременни детски писатели, автор на десетки книги, преведени по целия свят. В България хората, живели при комунизма хора и слушали „Свободна Европа“, го разпознават като Велко Верин.

Книгата „Ботуш Каишев и другите“ съдържа не само историите за партизанския генерал, но и други фейлетони, групирани в няколко раздела. В предговора пък Димитър Инкьов е оставил ценни редове за работата в българската секция на радио „Свободна Европа“. Ако не сте попадали на книгата, потърсете я. Препоръчвам ви я.

Димитър Инкьов, „Ботуш Каишев и другите“, изд. „5 звезди“, 2003 г., 328 страници.